

בש"פ 6152/16 - מדינת ישראל נגד יצחק (איציק) אלבז, יוסף (יוסי) זכאי

בבית המשפט העליון
בש"פ 6152/16

כבוד השופט ח' מלצר
מדינת ישראל

לפני:
המבקשת:

נ ג ד

1. יצחק (איציק) אלבז
2. יוסף (יוסי) זכאי

המשיבים:

בקשה שלישית להארכת מעצר לפי סעיף 62 לחוק סדר
הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים), התשנ"ו-1996

תאריך הישיבה: י"א באב התשע"ו (15.08.16)

בשם המבקשת: עו"ד איתמר גלבפיש

בשם המשיב 1: עו"ד אלעד אלימלך; עו"ד ששון בר עוז

בשם המשיב 2: עו"ד ליאור בר זהר

החלטה

1. לפני בקשה שלישית להארכת מעצרו של המשיבים, מכח סעיף 62 לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים), התשנ"ו - 1996 (להלן: חוק המעצרים), לתקופה של תשעים ימים, שימנו החל מתאריך 19.08.2016, או עד למתן פסק דין בת"פ 43981-05-15 המתנהל בבית-המשפט המחוזי בחיפה, לפי המוקדם מביניהם.

זה המקום לציין כי הבקשה שבפני התייחסה מלכתחילה גם לנאשם שלישי (להלן: קולייב), אולם מאחר שהלה נתן הסכמתו להארכת מעצרו - אני נדרש להכריע כאן בעניינם של המשיבים 1-2 בלבד (להלן: המשיבים, או: אלבז ו-זכאי).

בהתאמה).

אביא עתה את הנתונים הנדרשים להכרעה במכלול.

כתב האישום

2. בתאריך 22.05.2015 הוגש כתב אישום נגד המשיבים וקולייב לבית המשפט המחוזי בחיפה, המייחס למשיבים את ביצוע העבירות הבאות: חבלה בכוונה מחמירה (עבירה לפי סעיף 329(א)(1) וסעיף 29 לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: חוק העונשין)); החזקת נשק ונשיאתו (עבירה לפי סעיפים 144(א), 144(ב), 144(ג)(1) ו-29 לחוק העונשין); קשירת קשר לפשע (עבירה לפי סעיף 499 לחוק העונשין). בנוסף, לזכאי יוחסו גם העבירות הבאות: החזקת סכין שלא כדין (עבירה לפי סעיף 186(א) לחוק העונשין), והפרת הוראה חוקית (עבירה לפי סעיף 287(א) לחוק העונשין).

3. מעובדות כתב האישום עולה כי המשיבים, שהם אחים למחצה, התגוררו יחד, במועד הרלוונטי, בדירתו של אלבז המצויה בבניין קומות בחיפה (להלן: הבניין). כמו כן נטען כי באותה העת זכאי היה נתון שם "מעצר בית" מלא. עוד עולה מכתב האישום, כי בזמן הרלוונטי התגורר בבניין גם פ.ק. (להלן: המתלונן). כתב האישום מגולל שני אירועים קשורים שהתרחשו בתאריך 20.04.2015, ואלה פרטיהם:

א) האירוע הראשון המתואר בכתב האישום התרחש בסמוך לשעה 18:30, או אז, לפי הנטען, המתלונן יצא מהבניין לכיוון רכבו, והבחין בזכאי ובאדם נוסף (להלן: האדם הנוסף) עומדים על הגשר המחבר בין הכניסה לבניין לבין הרחוב. בעמדם על הגשר, כך נטען, התפתחו בין המתלונן לבין זכאי חילופי דברים, שלאחריהם המתלונן המשיך ללכת ונכנס לרכבו. אז, לפי הנטען, זכאי ניגש לרכבו של המתלונן ופתח את דלתו, ולאחר שהמתלונן יצא מן הרכב – השניים המשיכו את חילופי הדברים, בגדרם, כך נטען, זכאי דרש מהמתלונן לומר לו האם הוא גר בשכונה ואף קילל אותו. בכתב האישום נטען כי בתגובה לכך המתלונן הפיל את זכאי ארצה תוך שהוא מכה את זכאי בלסתו. בכתב האישום נטען כי בשלב זה הגיח האדם הנוסף מאחורי המתלונן והיכה אותו בראשו, ובתגובה המתלונן תקף את האדם הנוסף בפניו. לפי הנטען, משהבחין המתלונן כי זכאי בורח מהמקום – המתלונן עזב את האדם הנוסף, שנמלט אף הוא מהמקום, ונכנס לרכבו ונסע משם (להלן: האירוע הראשון).

בעקבות האירוע הראשון, כך נטען בכתב האישום – המשיבים, קולייב, האדם הנוסף ואחרים נוספים, קשרו קשר לארוב למתלונן ולפגוע בו. עוד נטען, כי במסגרת הקשר הנ"ל, אלבז הצטייד שלא כדין באקדח, וזאת בידיעתם של זכאי וקולייב. בכתב האישום נטען כי בסמוך לשעה 19:40 – אלבז, קולייב וחלק מהאחרים התמקמו בחדר המדרגות של הבניין כאשר הם מצוידים בסכינים ובאלה, ובמקביל אלבז ואחד האחרים (להלן: האחר) המתונו לבואו של המתלונן כשהם רכובים על קטנוע, קסדות על ראשיהם, והם מצוידים באקדח ובמכשיר טלפון סלולארי, שבאמצעותו, כך נטען, תכננו לדווח לזכאי, קולייב, וליתר האחרים, על הגעת המתלונן לאזור.

ב) האירוע השני המפורט בכתב האישום התרחש, לפי הנטען, בשעה 21:24, אז הגיע המתלון ברכבו אל המקום בו המתניו לו אלבז והאחר. בשלב זה, כך נטען, אלבז עדכן טלפונית את זכאי באשר למיקומו של המתלון, אשר החנה את רכבו. לפי הנטען בכתב האישום, עם היכנסו של המתלון לבניין, זכאי החל להתקדם לעבר המתלון כאשר הוא אוזז בסכין, והמתלון, אשר לפי הנטען הבחין בזכאי, קולייב ובאחרים שהיו עימם - יצא מהבניין והחל לברוח, כאשר הללו האחרונים רודפים אחריו כשבידיהם סכינים. מכתב האישום עולה כי במהלך הבריחה זכאי, קולייב והאחרים שהיו עימם תקפו מספר פעמים את המתלון בצוותא חדא באמצעות הסכינים אשר היו בחזקתם, ופצעו את המתלון בגבו. לפי הנטען, המתלון החל לעלות במדרגות המובילות לכביש ראשי במטרה לברוח מהאזור, אך אחד האחרים תפס את המתלון ותקף אותו באמצעות סכין מספר רב של פעמים, כשהוא פוצע את המתלון בגבו. מכתב האישום עולה כי בשלב זה המתלון הצליח לברוח מתוקפיו, אך כשהחל לחצות את הכביש הראשי - הגיחו אלבז והאחר כשהם רכובים על הקטנוע וירו לעבר המתלון ירייה אחת אשר לפי הנטען נטען חלפה מעל ראשו. בתגובה, כך נטען, המתלון קפץ והתגלגל על הארץ במטרה להתגונן מפני הירי ולאחר מכן המשיך לרוץ, אך האחר ירד מהקטנוע וירה כלפי המתלון שתי יריות נוספות שאחת מהן, לפי הנטען, פגעה בגבו של המתלון. מכתב האישום עולה כי בהמשך אלבז והאחר נמלטו מן המקום כשהם רכובים על הקטנוע, ואילו המתלון המשיך לברוח ואז הסתתר מתחת למשאית שחנתה במקום והתקשר לחברו במטרה להזעיק עזרה.

מכתב האישום עולה כי כתוצאה מהמעשים המפורטים נגרם למתלון, בין היתר, פצע ירי שפגע בצדו הימני של הכבד של המתלון וגרם לו לדימום פנימי מאסיבי. בעקבות זאת, כך נטען, המתלון נכנס למצב של סכנת חיים ונזקק לניתוח שבמהלכו עבר כריתה של כיס המרה.

הליכי המעצר

4. בד בבד עם הגשת כתב האישום, בתאריך 22.05.2015 - המבקשת הגישה בקשה לעצור את המשיבים עד לתום ההליכים המשפטיים המתנהלים נגדם. בדיון שהתקיים ביום הגשת הבקשה הנ"ל ביקשו באי-כח המשיבים דחיה לצורך לימוד חומרי החקירה. בית המשפט המחוזי הנכבד הורה על מעצרו של המשיבים עד להחלטה אחרת ודחה את הדיון לתאריך 03.06.2015. לאחר מכן, בהחלטת בית המשפט המחוזי הנכבד - הדיון נדחה ביום נוסף, ואחר כך הדיון נדחה דחיה נוספת, זאת לבקשת באי-כח המשיבים, ובשל התמשכות תהליך הוצאת תעודת חיסיון מטעם המבקשת - ונקבע לתאריך 10.06.2015. בגדר דיון זה ביקשו באי-כח המשיבים דחיה נוספת, שוב לצורך לימוד חומרי החקירה, ובית המשפט המחוזי הנכבד נעתר, פעם נוספת, לבקשת הדחיה.

5. נוכח היקפו הרחב של חומר הראיות בתיק, באי-כח המשיבים ביקשו לאחר מכן דחיה נוספת, ולבקשת באי-כח המשיבים בית המשפט המחוזי הנכבד דחה את הדיון לתאריך 08.09.2015, זאת לאחר שבאי-כח המשיבים דחו את הצעת בית המשפט המחוזי הנכבד לקיים את הדיון במועד מוקדם יותר, שיהא במהלך פגרת הקיץ. בגדר הדיון שהתקיים בתאריך זה התבקשה ארכה נוספת, מטעם באי-כחם של זכאי וקולייב, ואף בפעם הזו בית המשפט המחוזי הנכבד נענה לבקשה ודחה את הדיון לתאריך 08.10.2015, כל זאת בהסכמת המבקשת ובא-כוחו של אלבז.

6. בגדרי הדיון שנערך בתאריך 08.10.2015, בא-כוחו של זכאי הסכים לקיומן של ראיות לכאורה ושל עילת מעצר, ואילו בא-כוחו של אלבז חלק על קיומן של ראיות לכאורה. נוכח זאת, בית המשפט המחוזי הנכבד הורה על מעצרו של זכאי עד לתום ההליכים המשפטיים נגדו, ונעתר לבקשת המבקשת לדחות את הדיון בעניינו של אלבז לתאריך 20.10.2015. בגדר הדיון שנערך במועד זה - בית המשפט המחוזי הנכבד שמע את טענות הצדדים לענין הראיות ועילת המעצר וקבע כי ההחלטה בענין תינתן בתאריך 03.11.2015.

לאחר דחיה קצרה, בתאריך 05.11.2015, בית המשפט המחוזי הנכבד הורה על מעצרו של אלבז עד לתום ההליכים נגדו, וזאת לאחר שקבע כי גם בעניינו קיימות ראיות לכאורה, ואף קמה עילת מעצר.

7. משלא הסתיים משפטם של המשיבים לאחר תשעה חודשים, המבקשת הגישה לבית משפט זה בקשה להארכת מעצרו. בתאריך 14.02.2016 חברי, השופט א' שהם, האריך את מעצרו של השניים בתשעים ימים, או עד למתן פסק-דין בענינם, וזאת בהסכמת באי-כוחם של המשיבים. משמשפטם של המשיבים לא הגיע לידי הכרעה אף בתום תשעים הימים הנ"ל, המבקשת הגישה לבית משפט זה בקשה להארכת מעצרו של המשיבים ב-90 ימים נוספים. בתאריך 16.05.2016 חברי, השופט נ' הנדל, האריך את מעצרו של אלבז בהסכמת בא-כוחו, לתשעים ימים נוספים, ובתאריך 18.05.2016 הוארך גם מעצרו של זכאי, זאת על אף ההתנגדות שהשמיע בא-כוחו, ותוך קביעה כי עולה ממנו מסוכנות רבה (ראו: בש"פ 3743/16 אלבז נ' מדינת ישראל (18.05.2016) (להלן: בש"פ 3743/16)).

נימוקי הבקשה שבפני והשתלשלות ההליכים בתיק העיקרי

8. משלא הסתיים משפטם של המשיבים גם במסגרת הארכה השנייה - המבקשת הגישה את הבקשה שבפני להארכת מעצרו של המשיבים (להלן: הבקשה), אשר כללה, כאמור, גם בקשה להארכת מעצרו של קולייב, בהסכמתו. בגדר הבקשה, המבקשת פירטה את השתלשלות ההליכים בתיק העיקרי. מהמפורט עולה כי לאחר מספר דחיות - בתאריך 14.01.2016 הודיעו באי-כוח המשיבים לבית המשפט המחוזי הנכבד כי הם כופרים בעבודות כתב האישום, וכן כי בגדר דיון שהתקיים בתאריך 07.03.2016, בא-כוחו של זכאי כפר כפירה כללית ואילו בא-כוחו של אלבז טען כי הלה כלל לא היה בזירה. עוד עולה מהבקשה, כי בגדר דיון זה החל בית המשפט המחוזי הנכבד בשמיעת עדותו של המתלונן, וכי נוכח אילוצי בית המשפט - המשך שמיעת העדות נדחה לתאריך 14.03.2016. לפי המפורט בבקשה, בגדרי דיון זה ובדיון שנערך בתאריך 31.03.2016 - הושלמה שמיעת עדותו של המתלונן, והמשך הדיון נדחה, מטעמי בית המשפט, לתאריך 18.04.2016. יחד עם זאת, מן הבקשה עולה כי דיון זה בוטל נוכח המצב הרפואי בו זכאי היה שרוי באותה עת, ולפיכך דיון ההוכחות הבא נערך בתאריך 15.05.2016.

על פי המפורט בבקשה, עד לתאריך 04.08.2016 התקיימו חמישה דיוני הוכחות נוספים, בגדרם נשמעו עדי התביעה, אך פרשת התביעה טרם הגיעה לסיומה. מהבקשה עולה גם כי נכון למועד הגשתה היה קבוע עוד מועד אחד לדיון הוכחות עתידי. כן עולה, כי ביני לביני התקיימו בין הצדדים שתי ישיבות גישור, במסגרתן לא הגיעו הצדדים להסכמות.

9. נוכח השתלשלות ההליכים הנ"ל - המבקשת טוענת כי הדיון מתנהל בקצב משביע רצון. בנוסף, המבקשת עמוד 4

טוענת כי המעשים הנטענים ועברם הפלילי של המשיבים מלמדים על המסוכנות הגבוהה הנשקפת מהם, וכי בנסיבות המתוארות – לא קיימת חלופת מעצר העשויה להפחית את מסוכנותם הגבוהה של המשיבים. בהקשר זה המבקשת טוענת באופן ספציפי בעניינו של זכאי, כי הלה ביצע את המעשים הנטענים בכתב האישום בהיותו שריו ב"מעצר בית", ואף מכך עולה כי אין מקום לשקול לשחררו לחלופת מעצר. המבקשת גם טוענת כי יש סבירות רבה ששחרור המשיבים לחלופת מעצר יביא לשיבוש הליכי משפט. נוכח טענותיה אלה המבקשת סבורה כי יש לקבל את הבקשה, ולהאריך את מעצרו של המשיבים בתשעים ימים נוספים.

הדיון בבקשה

10. בדיון שהתקיים בפני בתאריך 15.08.2016, בא-כוח המבקשת חזר על האמור בבקשה, וציין כי בתאריך 09.08.2016 התקיים דיון הוכחות נוסף, וכי נקבעו עוד חמישה מועדים עתידיים, וכן כי בית המשפט המחוזי הנכבד נותן קדימות לתיק.

11. באי-כוחם של המשיבים טענו מנגד, כי ההליך צפוי להתמשך עוד זמן רב, לכל הפחות כשנה, שכן צפויים להישמע עוד למעלה מ-80 עדים. בא-כוחו של אלבז ביקש להדגיש עוד כי מרשו הוא צעיר בן 20, ללא עבר פלילי רלוונטי. נוכח דברים אלה באי-כוח המשיבים עמדו על התנגדותם להארכת המעצר, ודרשו כי תבחן האפשרות לשחרר את המשיבים לחלופת מעצר, זאת גם נוכח עמדתם לפיה: "התיק חמור, אך הוא לא החמור שבחמורים".

דיון והכרעה

12. לאחר עיון בבקשה ושמיעת טיעונים מצד באי-כוח הצדדים – הגעתי לכלל מסקנה כי דין בקשת המדינה להתקבל. להלן אפרט בקצרה את נימוקי למסקנתי זו.

13. לפי הקבוע בסעיף 61 לחוק המעצרים, נאשם שהיה נתון במעצר במשך תשעה חודשים מבלי שמשפטו הוכרע – ראוי בעקרון לשחררו. מטרת הכלל היא, בין השאר, לתמרץ ניהול יעיל של ההליכים הפליליים ולהפחית ככל הניתן את הפגיעה בחירותם של הנאשמים, שאשמתם טרם הוכחה (ראו: בש"פ 7065/14 מדינת ישראל נ' אבו חאטר (29.10.2014); בש"פ 4114/16 מדינת ישראל נ' זליג (28.06.2016) (להלן: עניין זליג)). סעיף 62 לחוק המעצרים קובע חריג לכלל הנ"ל, ומאפשר לבית משפט זה גם לאחר שחלפו תשעה חודשים, להאריך את המעצר לפרקי זמן מוגבלים. החלטה על הארכת מעצר של נאשם תתקבל תוך עריכת איזונים בין הצורך לצמצם את הפגיעה בחירותו של הנאשם, אשר עומדת לו חזקת החפות, לבין השיקולים שהצדיקו את ההחלטה המקורית בדבר המעצר עד לתום ההליכים, ובתוכם הצורך לשמור על שלום הציבור ובטחונו (ראו: בש"פ 6311/11 מדינת ישראל נ' אלקיניב (13.09.2011); בש"פ 8127/12 מדינת ישראל נ' פלוני (18.11.2012); בש"פ 8619/13 מדינת ישראל נ' פלוני (08.01.2014); בש"פ 1130/16 מדינת ישראל נ' חסארמה (25.02.2016)).

בגדר עריכת האיזון האמור, יבחן בית המשפט, בין היתר, את השיקולים הבאים: חומרת העבירות המיוחסות לנאשם

ונסיבותיהן; רמת המסוכנות הנשקפת מהנאשם, וכן האפשרות להפיגה באמצעות שחרור לחלופת מעצר; החשש מפני הימלטות מאימת הדין או מפני שיבוש הליכי משפט; חלוף הזמן מאז מעצרו של הנאשם; קצב התנהלות המשפט והתמשכותו הצפויה (ראו: בש"פ 7146/09 מדינת ישראל נ' ווסה (16.09.2009); בש"פ 8619/13 מדינת ישראל נ' פלוני (08.01.2014); בש"פ 2304/16 מדינת ישראל נ' פלוני (18.05.2016); בש"פ 1130/16 מדינת ישראל נ' חסארמה (25.02.2016)). בהקשר לשיקול האחרון יצוין, כי ככל שההליך העיקרי מתארך הרבה מעבר לתשעה חודשים, כך נעה המטוטלת לכיוון זכותו של הנאשם לחירות (ראו: בש"פ 1240/07 מדינת ישראל נ' ריאן (21.02.2007); בש"פ 7691/12 מדינת ישראל נ' דלו (04.11.2012); בש"פ 148/15 מדינת ישראל נ' גבארין (19.04.2015)).

14. בנידון דידן, מסוכנתם של המשיבים עולה מהמעשים החמורים המיוחסים להם ומודגשת ביתר שאת נוכח נסיבות ביצוע העבירות הנטענות, בגדרן, כפי שציין חברי, השופט נ' הנדל, בהחלטתו ב-בש"פ 3743/16, התפתח "סכסוך שכנים סתמי", שהסלים במהירות לאירוע ירי במקום ציבורי והסתיים בפציעות קשות של המתלונן. מעשים אלו מעוררים חשש ממשי כי שחרורם של המשיבים עלול לסכן הן את המתלונן הספציפי והן את הציבור בכללותו. חשש זה מתעצם נוכח עברם הפלילי של המשיבים, הכולל הרשעות "טריות" במיוחד: לזכאי הרשעה משנה זו בגינה הוא נשפט, עוד בגדר השנה הנוכחית, לעונש מאסר; לאלבז שש הרשעות קודמות בגין: למעלה מ-50 עבירות רכוש, סמים, קשירת קשר לביצוע פשע וכיו"ב (ביחס להרשעה האחרונה נגזר דינו רק לפני פחות מחודש קודם ליום שהוגשה הבקשה שבפני).

15. נוכח המסוכנות הלכאורית הגבוהה הנ"ל הנשקפת מהמשיבים - אינני סבור כי ניתן להפיגה, לעת הזו, בחלופת מעצר, או במעצר בתנאי פיקוח אלקטרוני. הדבר נכון ביתר שאת בעניינו של זכאי, אשר המעשים המיוחסים לו בוצעו, לכאורה, בעודו נתון ב"מעצר בית" בגין הליך שהסתיים זה מכבר בהרשעתו (השוו: בש"פ 2257/16 קריאף נ' מדינת ישראל (09.05.2016); בש"פ 2349/16 לב נ' מדינת ישראל (09.05.2016)).

16. זאת ועוד - אחרת. בעניינו של אלבז קיים גם חשש כי ינסה לשבש את הליכי המשפט, כפי שעולה מקביעתו של בית המשפט המחוזי הנכבד, בעת ההחלטה על מעצרו של אלבז עד לתום ההליכים, לפיה:

"מיד לאחר האירוע החל המשיב (הוא אלבז - ח"מ) בסדרת פעולות של שיבוש והעלמת ראיות וכן נמלט עד אשר נעצר מספר ימים לאחר האירוע".

17. באשר לקצב התקדמות ההליכים בתיק העיקרי - אכן מדובר בהליך ממושך, שלעת הזו סופו לא נראה לעין. ואולם נוכח החומר הרב הקיים בתיק, שבגינו אף נתבקשו בעבר דחיות אחדות מטעם באי-כח המשיבים - נראה כי פרק ההוכחות בתיק מתקדם, לעת הזו, בקצב סביר. אמנם ייתכן כי בחלוף הזמן יהיה כדי להפחית את החשש משיבוש הליכי החקירה, אך נוכח המסוכנות הגבוהה הנשקפת, כאמור, כיום מהמשיבים - אני סבור כי אין די בזמן שחלף עד הנה כדי להביא לשינוי בנקודת האיוון הרלבנטית.

18. נוכח כל האמור לעיל - בקשת המדינה מתקבלת, ומעצרם של המשיבים מוארך בזאת ב-90 ימים, שימנו החל מתאריך 19.08.2016, או עד למתן פסק דין בת"פ 43981-05-15 המתנהל בבית-המשפט המחוזי בחיפה, לפי

המוקדם מביניהם.

ניתנה היום, כ"ג באלול התשע"ו (26.9.2016).

ש ו פ ט
